

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR

AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Seduta ta' nhar l-Erbgha, 21 ta' Marzu, 2018

Avviz tat-Talba numru: 188 / 2017

ATTRANS LIMITED
[C-8520]

VERSUS

JD LIFTS SUPPLIES LIMITED
[C-12029]

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar is-7 ta' April, 2017 fejn is-socjetà attrici talbet li s-socjetà konvenuta tigi kkundannata thallasha s-somma ta' hamest'elef ewro (€5,000.00c) rapprezentanti garr ta' merkanzija debitament kunsinnata lill-konvenuta fuq ordni taghha stess, kif ahjar deskritt fl-imsemmi Avviz tat-Talba. Talbet ukoll l-ispejjez gudizzjarji ta' dawn il-proceduri, dawk marbuta ma' ittra ufficjali (mahruga skond l-Artikolu 166A tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta) u l-imghaxijiet legali (dekorribbli mill-*istatement* datat 25.03.2014) sad-data tal-pagament effettiv u finali.

Ra li ghad li debitament notifikata bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenuta naqset milli tipprezenta risposta fit-terminu preskritt mil-ligi ghal dan il-ghan u lanqas ma deher xi rapprezentant taghha (jew xi difensur ghaliha) ghas-smigh ta' dan il-procediment.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa;

Ra l-atti processwali kollha;

Jikkunsidra;

Illi l-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi, *"Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), ġudikatur – Ghandu jiżgura li kaz ghandu, daqskemm ikun possibbli, jinstema' u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smigh tieghu u li dak is-smigh ma jtulx iktar minn seduta wahda."*

Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 13 ta' l-istess imsemmi Kapitolu jiddisponi illi, *"Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita ghas-smigh tal-kawza, id-disposizzjonijiet li gejjin ghandhom jghoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-gudikatur jista jiddeċiedi l-kawza fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qradi inferjuri ghandhom jghoddu mutatis mutandis."*

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mhollija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddiferixxiex il-kawza jew le ghal gurnata ohra sabiex jisma' lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidhirx quddiemu.

Fil-kaz prezenti, u hekk kif registrat fl-udjenza ta' l-24 ta' Novembru, 2017 (*a fol. 24*), il-konvenuta giet debitament notifikata bl-atti processwali [wara li giet ezawrita l-procedura shiha kontemplata fl-Art. 187(1)(4) u (5) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta]. Cionostanti tali notifika, il-konvenuta la ressaq risposta fit-terminu li trid u tghid il-ligi u lanqas ma deher xi rapprezentant taghha quddiem it-Tribunal fl-udjenzi li kienu jmissu wara n-notifika lilha ta' l-atti (i.e., dawk tas-17 ta' Jannar, 2018, tat-28 ta' Frar, 2018, tat-12 ta' Marzu, 2018 u dik odjerna) u, addirittura, lanqas ma deher xi rapprezentant legali taghha sabiex issehkontestazzjoni tal-pretiza attrici f'tali udjenzi sussegwenti, b'dik tal-llum kompriza. Tali konvenuta, ghalhekk, kienet giet dikjarata fi stat ta' kontumacija, skond id-dettami tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta, fl-udjenza ta' l-24 ta' Novembru, 2017.

Fil-konfront ta' l-imsemmi konvenuta gie prezentant kapitolu. Dan gie hekk prezentat mill-kumpannija attrici fl-udjenza tat-28 ta' Frar, 2018 (*ara a fol. 28*) li gie dikjarat bhala misqarr fl-udjenza sussegwenti tat-12 ta' Marzu, 2018 (*a fol. 29*). Peress li l-konvenuta naqset milli tirregistra dehera biex twiegeb ghal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigu emmnut, u dan ittiehed bhala mistqarr. Dan kollu gie puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza tat-12 ta' Marzu, 2018.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [*vide* Artt. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f' min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni *in re Anthony Borg v. Samwel Veneziani* (Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi "*din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.*" Fl-istess sens ara sentenza *in re Stephen Vella et v. Bollicine Limited* (Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru lil-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfisserx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunx konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni *in re Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et* (Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffer maw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kollezzjali fil-kawza *in re James Trapani et v. Vincent Cilia* (28 ta' April 2000), "*il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja' nghad is-subizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura.*"

Apparti l-imsemmija konfessjoni gudizzjali, it-Tribunal ha konjizzjoni tad-dokumentazzjoni annessa ma' l-atti promoturi (senjatament dik ezebita *a fol.* 2 li hu *statement* dettaljat ta' l-ammont pretiz mill-attrici) liema giet debitament guramentata fl-udjenza tat-28 ta' Frar, 2018 mir-rapprezentant tal-kumpannija attrici, Dennis Briffa ("*illi jirrivesti l-kariga ta' impjegat fl-istess Socjetà fl-accounts department tal-istess,*

u gharraf lit-Tribunal li ghandu s-setgha u l-fakultà illi jaghti taghrif bil-gurament dwar il-fatti ta' dan il-kaz, senjatament dwar il-kreditu pretiz mis-Socjetà Attrici"). Fl-istess udjenza l-imsemmi Dennis Briffa, bil-gurament tieghu, irregistra hekk: "is-Socjetà Konvenuta ma wettqet l-ebda hlas fil-mori ta' bejn il-prezentata ta' din il-kawza sal-gurnata prezenti u li, allura, l-ammont domandat f' dawn il-proceduri, ossija EUR5000, ghadu interament dovut mill-Konvenuta lill-Attrici. Is-Sur Briffa ikkonferma bil-gurament tieghu l-istatement ezebit a fol. 2 tal-atti u jiddikjara illi l-istess statement gie minnu imhejji." (ara a fol. 26 ta' l-atti).

Fid-dawl tal-provi mressqa mill-attrici – u anke bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f' dan it-Tribunal *ex lege* skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta – t-talba attrici timmerita li tigi milqugha peress li tressqu provi tajbin u sufficienti li jsostnu dak domandat mis-socjetà attrici. Tali provi ma gew bl-ebda mod kontradetti u dan it-Tribunal, ezaminati l-istess fil-kwadru probatorju intier [u anke kunsidrat dak li jrid u jghid l-Art. 9(2)(b) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta], ma jiddubitax mil-veracità u r-rilevanza taghhom.

Ghaldaqstant, it-Tribunal, jaqta u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa' t-talba tal-kumpannija attrici u konsegwentement jikkundanna lill-kumpannija konvenuta biex thallasha s-somma ta' hamest'elef ewro (€5,000.00c), bl-imghaxijiet bir-rata ta' 8% fis-sena fuq dan l-ammont jibdew jiddekorru mid-data ta' l-istatement ezebit a fol. 2, u cioè mil-25 ta' Marzu, 2014 sad-data tal-hlas effettiv u finali.

L-ispejjez kollha ta' dawn il-proceduri, inkluzi dawk ta' l-ittra ufficjali nru. 1731/2014 datata 20 t'Awwissu, 2014, kif mitlub fl-att promotur, huma kollha a kariku tal-kumpannija konvenuta.

ft. AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB
Gudikatur

ft. ADRIAN PACE
Deputat Registratur